

POLITIKKARARNIR GERA VIÐMERKINGAR

Jóhan Nielsen

Eins gott samarbeiði

Av tí at bert 19 atkvøður vóru á muni millum Javnaðarflokkinn og Fólkaflokkinn saman við Uttanflokkaðanum, vóru metingar Jóhan Nielsen við einum vissum fyrivarni. Eftir at hava ynskt nýggja fólkatingsliminum Paula Ellefsen tillukku við valinum og takka javnaðarveljarunum fyri teirra stuðul til Javnaðarflokkinn, segði hann at

um hann varð valdur, ívaðist hann ikki í, at hann fór at hava eitt eins gott samarbeiði við Paula Ellefsen, sum hann hevur havt við hinar.

Spurdur um hann fór at leggja frá sær, segði Jóhan Nielsen, at tað hava so mangir færoyiskir politikkarar sagt farvæl upp til fleiri ferðir, og vildi hann ikki teljast millum teirra.

Sjálvstýrisflokkurin vil gera vart við seg

Hilmar Kass

Sjálvstýrisflokkurin var millum flokkarnar, sum stillaðu upp til fólkatingsvalið. Flokkurin fekk umleið 500 atkvøður, og hetta var ikki nokk yll at fáa ein fólkatingsmann valdan. Men hvi stillaði flokkurin tá upp til hetta valið, kann verða spurt. Hilmar Kass, lögtingsmaður kom sjálvur við svarinum í valsendingini týskvølið:

— Einasta hugsan okkara við at

vera við til eitt fólkatingsval er at leggja okkum so gott fyri sum møgulegt til eitt komandi lögtingsval. Sum kunnugt hava politikkarar veljarafundir á teimum flestu stórplássunum til eitt tilikt val. Vit halda, at tað er rætt, at sjálvstýrisflokkurin er umboðaður á hesum fundum. Á henda hátt kunnu vit gera vart við okkum og greiða fólk frá, hvønn politikk flokkurin stendur fyri.

Um úrslitið av valinum segði Hilmar Kass, at tað er ikki óhugsandi, at fleiri sjálvstýrisveljarar hava atkvøtt fyri Paula Ellefsen. Teir hava atkvøtt fyri einum andstöðupolitikki.

Pauli um sambandspolitikk

Vit bóðu formannin í sambandsflokkinum, Paula Ellefsen, siga eitt og annað um sambandspolitikk, nú flokkurin gjørdist sigursharrin við fólkatingsvalið tann 1. mars

Fíggarlógin

—Nú kemur figgjarlógin skjótt fyri, og her fer sambandsflokkurin óiva at koma við einum broytingaruppskoti. Nú hevur meirilutin ikki tikið endaliga stóðu enn, men vit hava í hvussu er nokur broytingaruppskot til tað uppskotið, sum landsstýrið hevur lagt fram.

Fiskivinnan

—Síðani er tað spurningurin um fiskivinnuna á føroyaleiðini. Har havi eg fleiri ferðir biðið um, at fiskivinnuneyvndin fór í gongd. Min persónliga meining er tann, at vit skuldu havt tikið stóðu til fiskivinnuna í 1977 longu fyri einum hálvum ári síðani. Varð hetta gjørt, høvdu vit nú kunna tosað um, hvat vit eiga at gera í 1978.

Fjarfiskiskapurin minkar helst, og heimafiskiskapurin vinnur. Tað er at vóna, at fjarfiskiskapurin ikki minkar ov nógv, hinvegin er at vóna, at nærifiskiskapurin veksur so nógv, sum tað er gjørligt. Tann stóri spurningurin er, at vit ansa eftir, at vit ikki yvirfiska og annars fáa tað sum vit kunnu rationelt burtur úr, og síðani, hvussu vit skulu viðgera fiskin. Sjálvur haldi eg, at vit eiga at leggja okkum eftir at viðgera fiskin meira í Føroyum. Men vit mugu gera okkum greitt, at tað kemur at kosta okkum ómeta-liga nógv.

Yvirkurnar

—Min persónliga meining er, at postverkið ikki er nakað stórmál. Tað kemur at kosta okkum nakrar miljónir krónur um árið. Men fólkafløksmenn siga, at teir fáa nógv stórri sjálvsálit við at siggja, at hornið til dómis er blátt. Eg haldi tað er ein reint praktiskur spurningur at flyta post. Hinvegin er tað eingin stór ólukka, at vit hava yvirkurnar posthúsið.

Viðvíkjandi umstingini av sosialum málum eiga vit at leggja eina prinsipiella rætningslinju, áðrenn vit gera nakað.

Skúlin

—Skulu vit gera ein serføroyskan skúla, heilt óheftan av tí danska, so skulu vit hava eina umsting, sum krevur nógv fólk. Annars kunnu vit als ikki koyra hana. Um hinir avgera at vit yvirtaka umstingina, so verða vit er neyddir at ganga við til at seta fólk, tí tað er tápuligt at trúgva, at vit kunnu yvirtaka og koyra ein føroyskan skúla uttan fólk. Tí tað er ein figgjarligur spurningur.

—Tá vit tosa um skúlan, eri eg eisini nakað hugsnarsamur við hetta at gera ein serføroyskan skúla. Sjálvur haldi eg vit

skulu ansa eftir, at okkara skúli verður ikki so ólíkur tí danska, ikki tí at hann er danskur, men tí, at hann er ein stór og víðurkend skúlskipan.

Felagsmarknaðurin

—Sambandsflokkurin atkvøddi ímóti at fara inn í EF, og vit halda framvegis, at tað var rætt. Eg haldi ikki, at tað er nokur orsök at leggja hetta málið fram beint nú, men tann dag vit meta, at tað í framtíðini er ein avgjördur fyrimunur at

fara inn í EF, so vil eg ikki nokta fyri, at eg hevði gingið inn fyri tí.

Undirgrundin

—Alt lögtingið uttan sambandsflokkurin og Jákup F. Øregård viðtók, at vit skulu yvirtaka undirgrundina. Har settu vit eitt broytingaruppskot fram, sum segði at vit eiga at kanna avleiðingarnar av eini yvirtøku fyrst og verða avleiðingarnar samantikið positivar, so ganga vit eisini við til yvirtøku. Men vit vilja vita hvat vit gera. Tað vildi lögtingið ikki. Úrslitið er, at nú sita danir og kanna avleiðingar, og vit verða als ikki spurdir, á vit hava tikið stóðu.

Zacharias Wang, valevni á uttanflokkaðanum:

Vit eiga at loysa Føroyar ongantíð ov skjótt

Tað er ein sannroyndur lutur, at føroyingar eru eitt konservativt fólk, og valúrslitið visir, at soer. Til dómis var tað seoleiðis í hinari öldini, tá ið stríðið stóð millum vinstra og høgra. Tá á landinum í Danmark, og tað vóru einans nokur heilt fá

Við valið í 1887 varð vinstramaðurin Schroter sópaður burtur. Føroyingar fóru so dyggiliga á val og valdu høgmannin, og tað gjørdi teir so leingi sum høgurstjórnin sat í Danmark.

Í 1901 var høgurstjórnin fallin, og høgmanninir í Føroyum vóru ráðvillir. Teir stillaðu tveir menn upp: Jóannes bónda og Svináar Jóvan (Jógvan Joen Poulsen, lærar á Strondum). Jóannes bóndi varð valdur, men við lágarí valluttøku.

Tað sama hendi aftur í 1903. Tá varð Jóannes bóndi aftur valdur við lágarí valluttøku.

Zacharias Wang

Føroyingar gjalda skatt

Men áðrenn valið í 1906 setti hann fram eitt uppskot um yvirkurnar, og um at føroyingar skuldu gjalda skatt. Hann vakti harvið ta konservatismuna, sum nú er í fólkinum, soleiðis, at hann varð sópaður burtur úr fólkatingsvalið. Hvarja ferð hann fekk eina atkvøðu, fekk móttøðumaður hansara triggjar atkvøður. Hann kom ongantíð inn afur á fólkatingsið.

Í 1915 varð Midens valdur við lágarí valluttøku og einum lítlum meiriluta. Hann fór upp í tann radikala flokkinn og gjørdi ymsar broytingar í Føroyum. M.a. virkaði hann til at fáa sum próst ein sjálvstýrismann, sum at Jákup Dahl.

Hetta vakti mikla ósng í Føroyum, sum gjørdi, at fólkatingsval varð aftur í 1918, tá varð valluttøkan í Føroyum ta hægsta, sum hon nakrantíð hevur verið. Hon var 70 prosent. Midens tapti, og hann kom ongantíð inn aftur á fólkatingsið. Andras Samuelsen, sum tá varð valdur, sat í 21 ár.

Vit hava eisini dómi um lögtingsval í Føroyum, har konservatismen er farin ógilega fram.

valdomi í landinum, sum settu høgmannin inn á ting. Eitt av hesum fáau valdomunum vóru Føroyar. Tað gjørdi føroyingar trúðliga, men tað var einans eitt undantak, og tað var til valið í 1884, tá ið tað eydnaðist vinstramanninum Schroter at verða valdur. Tað koms av, at valluttøkan var lá, og fólk roknaðu við at høgurstjórnin helst fór at falla.

Men í staðin fyri at fella, so mentist høgurstjórnin aftur — og eisini í Føroyum mentist høgmanninir. Tað forði við sær, at vinstramaðurin, sum varð valdur, fekk ógilega mótstøðu ímóti sær m.a. frá Dimmalætting, har ein hópur av lesarabrovum við dulnevnum lastaðu hann fyri hansara samvinnu við henda vinstrasinnaða vinstraflokkinn, sum í tinginum samarbeiði við tann reyða javnaðarflokkinn. Teir høvdu nevniliga í valsamarbeiði gingið tveir javnaðarmenn valdar inn á ting í 1884.